

Valkoposkihanhien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy

Makeran rahoittama hanke 2019-2021

Yhteistyössä: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Turun yliopisto

Webinaarin sisältö

1. Valkoposkihanhi: ekologiaa, muutto ja populaatioiden kanta-arviot nyt ja tulevaisuudessa

2. Luken hankkeen tutkimussuunnitelma
 - A. Maastotutkimukset
 - Vahinkojen ennaltaehkäisy: karkotus- ja estokäsittelyt syksyllä 2019
 - Vahinkojen ennaltaehkäisy: käsittelyt keväällä 2020
 - B. Ihmisten ja hanhien yhteiselön parantaminen
 - Hanhipeltojen perustaminen (haastattelututkimus valmiudesta)
 - Muiden keinojen löytäminen sidosryhmien kanssa (työpaja)

Esitetyt yleiset tiedot valkoposkihanhesta ja sen kanta-arvioista pohjautuvat AEWA:n raporttiin:

- Jensen, G.H., Madsen, J., Nagy, S., Lewis M. (Compilers) 2018. AEWA International Single Species Management Plan for the Barnacle Goose (*Branta leucopsis*) – Russia/Germany & Netherlands population, East Greenland/Scotland & Ireland population, Svalbard/South-west Scotland population. AEWA Technical Series No. 70. Bonn, Germany.

Lisää tietoa: <https://egmp.aewa.info/contact>

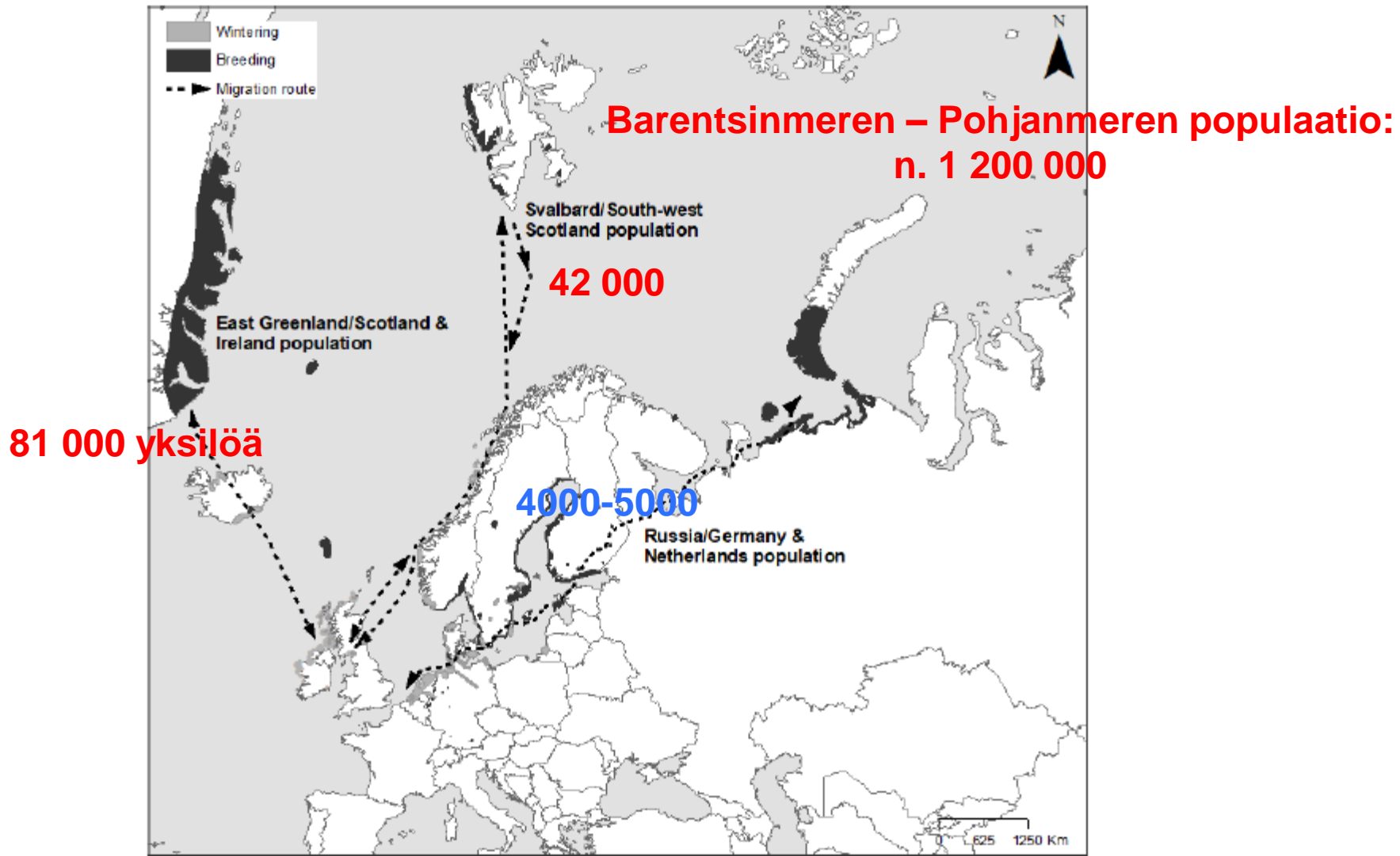

Figure 1. Annual distribution and migration routes for the three populations of Barnacle Geese; East Greenland/Scotland & Ireland, Svalbard/South-west Scotland and Russia/Germany & Netherlands populations including breeding (dark grey) and wintering and staging (light grey) areas.

Valkoposkihanhi oli hyvin harvalukuinen vielä 1980-luvulla

Suojeltu laji

- EUn lintudirektiivi (Annex I)
- Bernin sopimus (Appendix II)

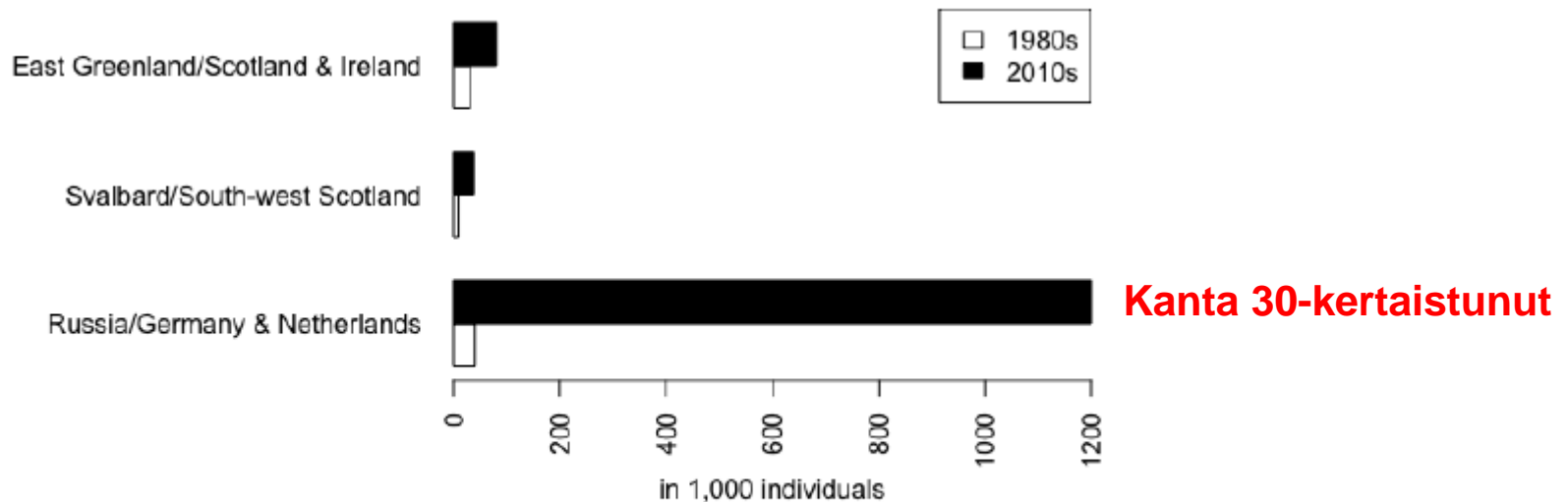
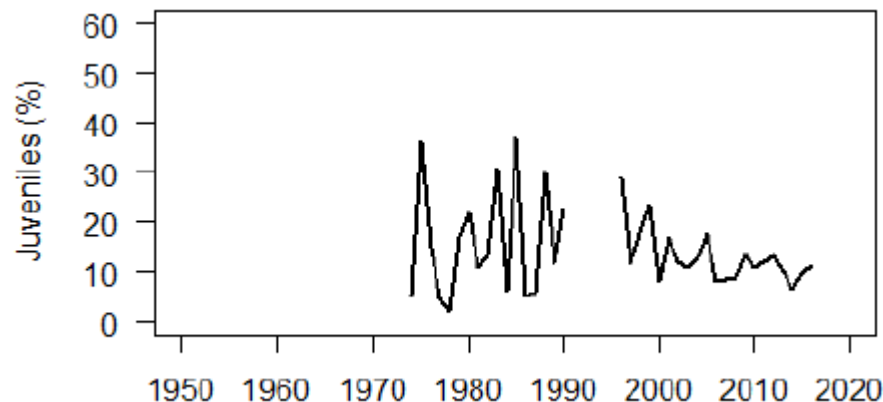

Figure 3. Population sizes of Barnacle Goose populations in the 1980s (i.e. around the time the Bird Directive came into force) based on Madsen (1991) and in the 2010s (i.e. representing the current situation) based on Fox & Leafloor (2018).

Todennäköiset syyt populaation kasvuun:

1. Metsästyskielto useissa maissa (lintudirektiivi)
2. Vähentynyt metsästys NL:ssa/Venäjällä
3. Vähentynyt luonnollisten kosteikkojen määrä
4. Kasvanut ja tehostunut maatalous, joka tarjoaa resursseja
- hanhi suosii valkuaisainerikkaita kasveja – lannoituksen vaikutus?
5. (Ilmastonmuutos, joka on parantanut pesimätulosta??)

Nuorten lintujen osuus syksyllä vaihtelee 10-30%

Lyhyesti pesimäbiologiasta

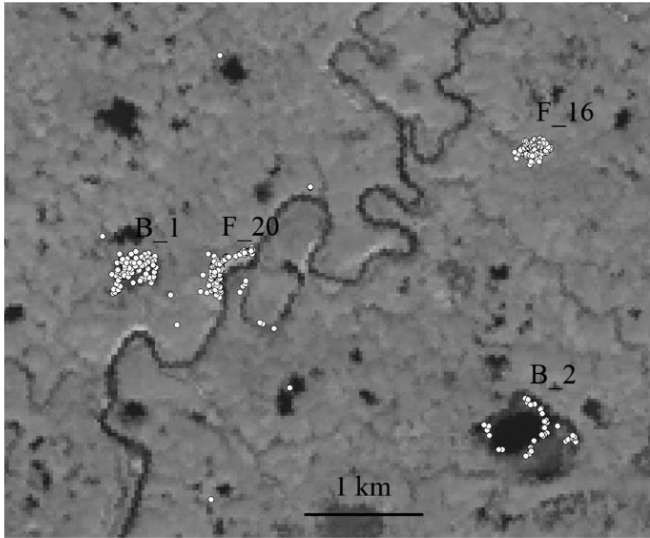
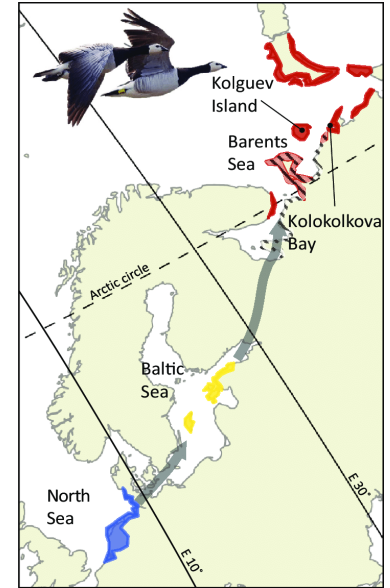

Figure 2. Barnacle Goose nest distribution pattern in the upper reaches of the Peschanka River. Colony abbreviations correspond with those on Fig. 1 and Table 2.

Kondratyev, A., ym. 2013. Wildfowl 63: 56-71

- Pesii usein kolonioissa, suosii muuttohaukan pesän ympäristöä
- Keskimääräinen pesyekoko arktisella Venäjällä 2.7 – 3.9 munaa
- Kuoriutumismenestys 71-95%, voi elää 30 vuotiaaksi
- Vuosittainen kuolevuus pienentynyt 1960-luvulta (25%) 1980-luvulle (12%)

Populaatio kasvu ja kasvuennusteet

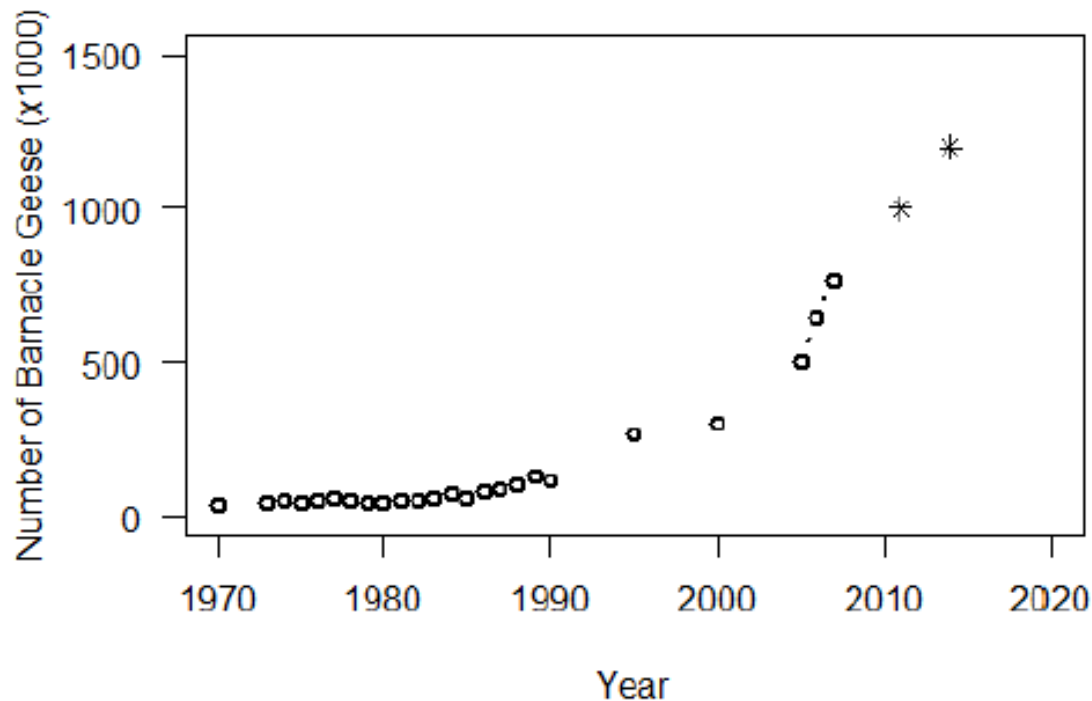

Figure 6. Population size and trends for the Russia/Germany & Netherlands population of the Barnacle Goose. Dots: Recalculated counts; Stars: Extrapolation (Data: Ganter et al. 1999; Ebbinge BS 2009; Fox et al. 2010; Hornman et al. 2013; K. Koffijberg/Sovon Vogelonderzoek Nederland).

Kasvuennuste 2040

- 8,6% vuosittainen kasvukerroin, ei rajoituksia
- Epävarmuustekijöitä on paljon

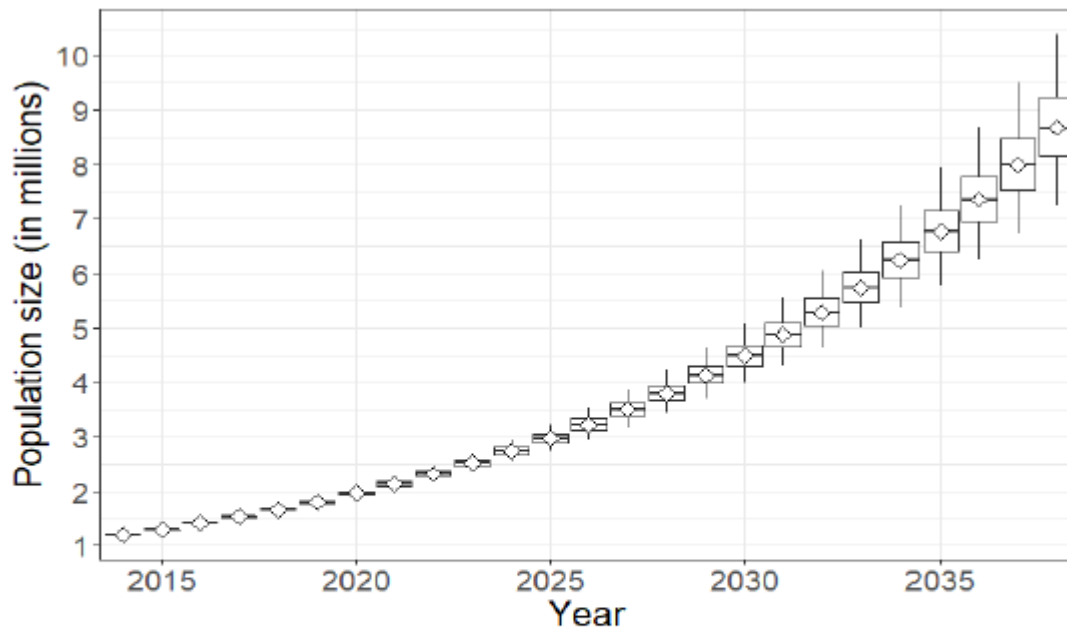

Figure 14. Predicted population trajectories for 25 years (2014-2038) for the Russia/Germany & Netherlands population of Barnacle Geese starting from a population size of 1.2 million and using a log-linear regression model based on population data from 1960 to 2014 (mean of 10.4% growth rate). Diamonds represent the median population size, boxes represent the interquartile range, and whiskers represent the 95% confidence interval (Data: See text for explanation).

Kasvuennuste 2040

- 10,4% vuosittainen kasvukerroin, ei rajoituksia
- Epävarmuustekijöitä on paljon

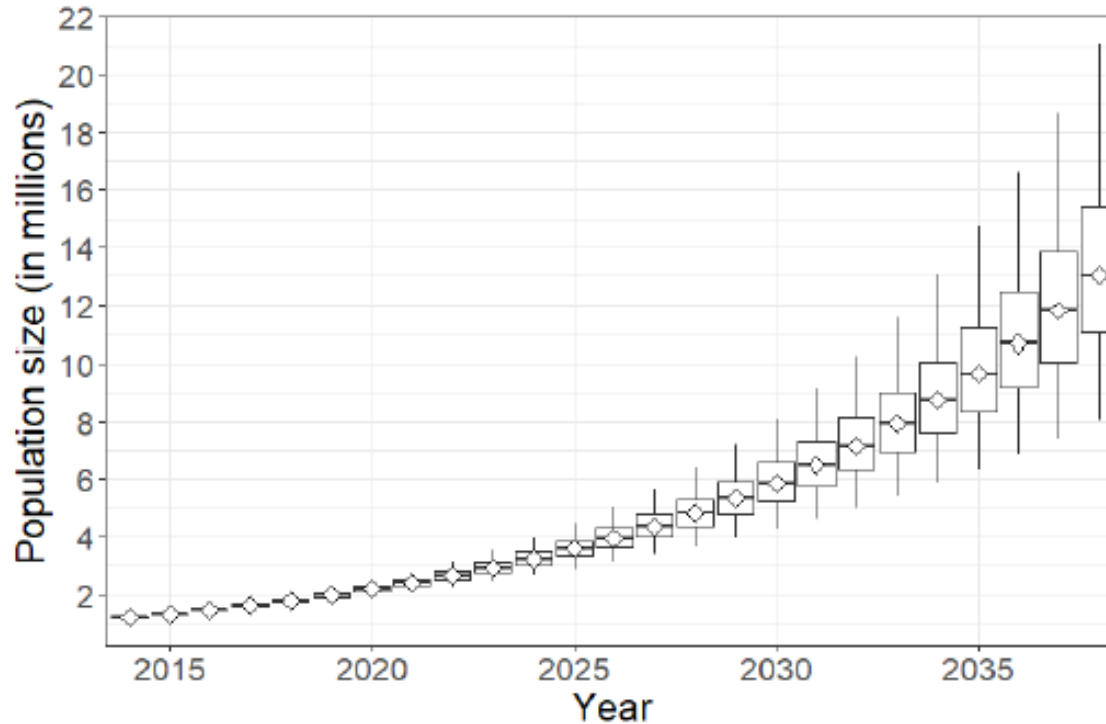
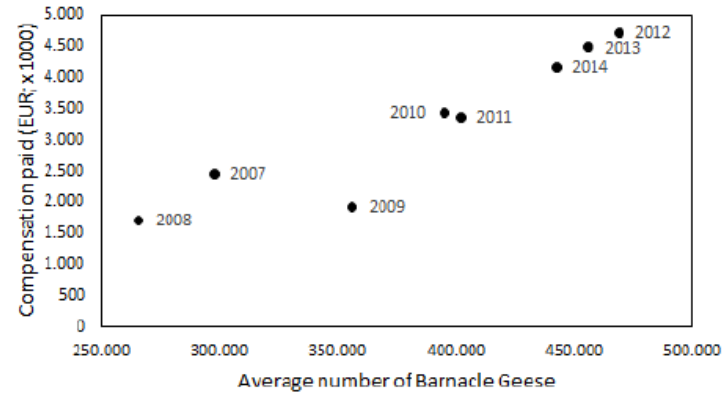

Figure 15 Predicted population trajectories for 25 years (2014-2038) for the Russia/Germany & Netherlands population of Barnacle Geese starting from a population size of 1.2 million and using a log-linear regression model based on population data from 2000 to 2014. Diamonds represent the median population size, boxes represent the interquartile range, and whiskers represent the 95% confidence interval (Data: See text for explanation).

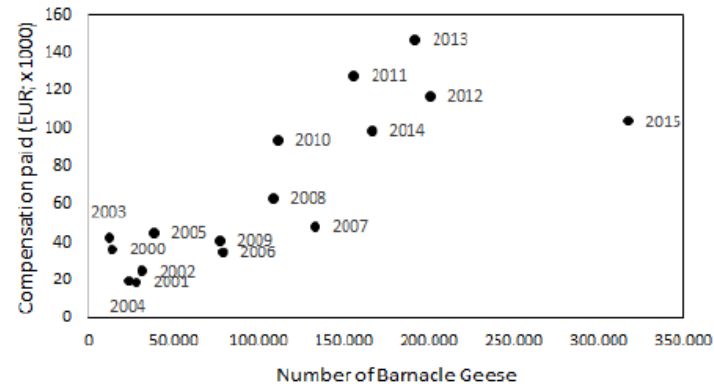
Hanhien määrä ja korvausten määrä

a)

Hollanti

b)

Ruotsi

Figure 9. Relationship between number of Barnacle Geese and compensation paid (EUR) in a) the Netherlands 2007/08-2014/15²⁹ and b) Sweden 2000-2015³⁰. It should be noted that the October numbers in Sweden represent the seasonal peak, hence these birds are only there for one or two months. By January, the numbers in Sweden drop to a tenth of those numbers. In the meantime, birds spend the period between November and March in the Netherlands including the more damage prone spring period. Furthermore, the amount of compensation payments is not corrected for inflation over time for either countries.

Valkoposkihanhet Suomessa

- Suomessa harvalukuinen läpimuuttaja vuoteen 2006 saakka
- Etelä- ja Pohjois-Karjalassa levähtävien hanhien määrä 500 000 – 800 000
- Syysmuutolla suurempia määriä kuin keväisin ja levähtäminen kestää kauemmin
- Suurimmat vahingot syntyvät keväällä
- Korvauksia vahingoista maksettu noin 260 000€/vuosi
 - säilörehu, syysviljat, kevätiljojen kylvön myöhästymisen tai lopettaminen

2. Luken hankkeen tutkimussuunnitelma

A. Maastotutkimukset

- Vahinkojen ennaltaehkäisy: karkotus- ja estokäsittelyt syksyllä 2019
- Vahinkojen ennaltaehkäisy: käsittelyt keväällä 2020

B. Ihmisten ja hanhien yhteiselön kehittäminen

- Hanhipeltojen perustaminen (haastattelututkimus valmiudesta)
- Muiden keinojen löytäminen sidosryhmien kanssa (työpaja)

2. Luken hankkeen tutkimussuunnitelma

A. Kokeellinen kenttätutkimus

- Vahinkojen ennaltaehkäisy: karkotus- ja estokäsittelyt syksyllä 2019

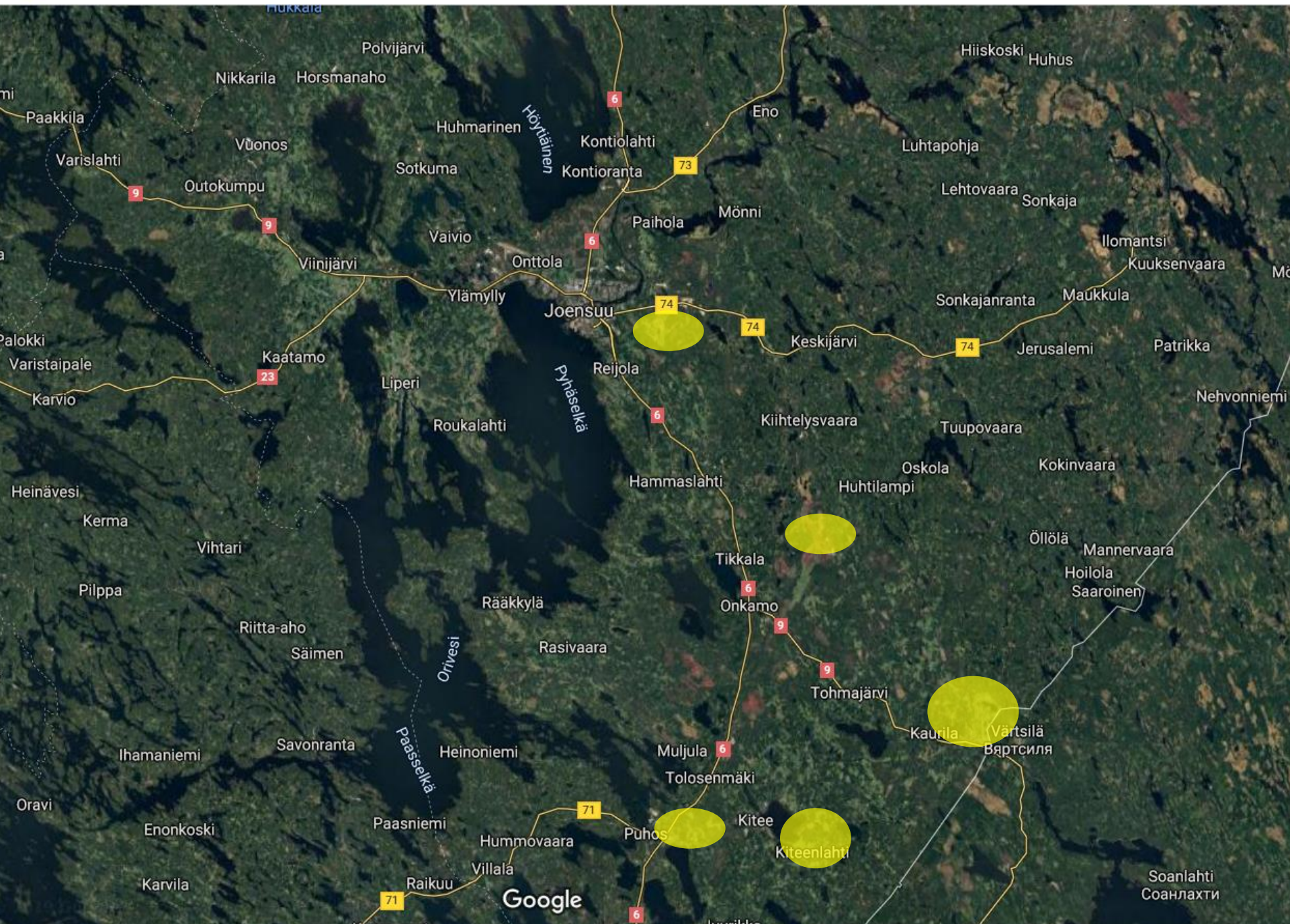
Käsittelyt

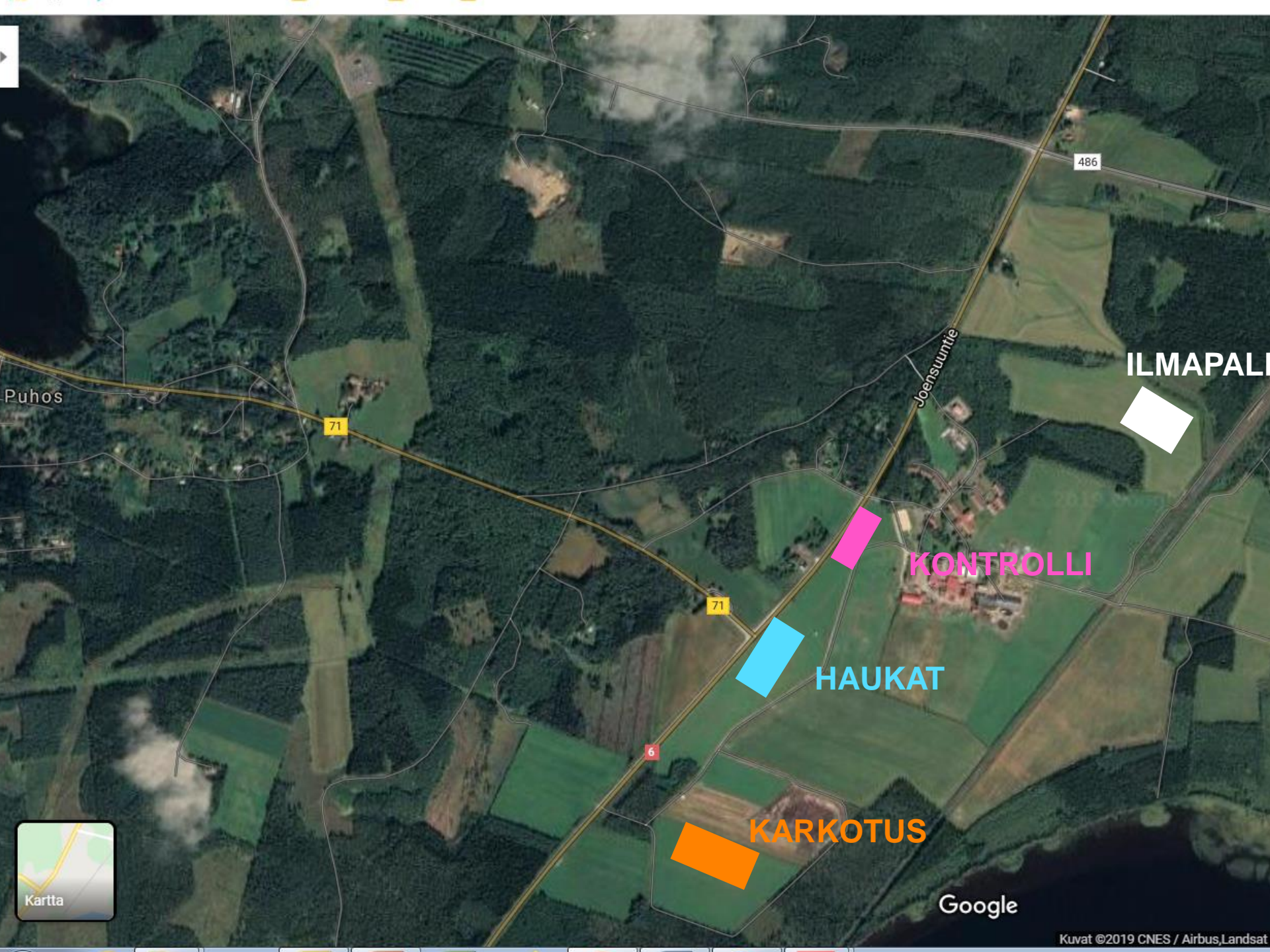
1. Ilmapallo (estokäsittely I). Heliumilla täytettyjä palloja, noin 3-4 palloa/ha.
2. Haukkaleija (estokäsittely II). Haukan mallisia leijoja, jotka liikehtivät rauhattomasti tukivarren päässä. Leijoja 3 kpl /ha.
3. Karkotus ilmaan läsnäololla ja lähestymisellä (2 krt päivässä)
4. Kontrolli. Ei karkotusta eikä estokäsittelyjä.

Kokeen suoritus: 15.9. – 15.10. 2019

View LUKE077 25/09/2019 16:47:52 PIR Trigger 27 12°C 8

486

Puhos

71

Joensuunte

ILMAPALIK

KONTROLLI

71

HAUKAT

6

KARKOTUS

Google

Käsittelyjen vaikutusta mitattiin:

1. Arvoimalla hanhien määrä koealueella kokeen keston ajan
2. Ajan käyttö karkotuksessa
3. Hanhien laidunnuksen vaikutus kasvillisuuteen

Kenttäkokeet: kevät 2020

Mahdollisia käsittelyjä:

- Haukkaleijat
- Drone (lennättäjällä / automaattinen)
- Vihreä laser
- Paineilmalla heiluva ihmishahmo (scary man)
-

B. Ihmisten ja hanhien yhteiselon kehittäminen

- Hanhipeltojen perustaminen (haastattelututkimus valmiudesta)
- Muiden keinojen löytäminen sidosryhmien kanssa (työpaja)

Haastattelututkimus

- Satunnaisotannalla 20 maanviljelijää
- Halukkuus perustaa hanhipeltoja ja millä ehdoilla
- Kevät/kesä 2020

Ideointi muista ratkaisuista sidosryhmien kesken

- Maanviljelijät, paikalliset asukkaat, viranomaiset, lintuharrastajat, jne.
- Halukkuus perustaa hanhipeltoja ja millä ehdoilla
- Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja
- Syksy 2020

Kiitokset!

- Teille kuulijoille
- Maanviljelijöille yhteistyöstä
- Pekka ja Heikki Kunnakselle organisointiavusta